

FIȘA DISCIPLINEI

1. Date despre program

1.1 Instituția de învățământ superior	Universitatea “Alexandru Ioan Cuza” din Iași
1.2 Facultatea / Departamentul	Teologie Ortodoxă / Teologie
1.3 Catedra	Teologie (Artă Sacră)
1.4 Domeniul de studii	Teologie (Artă Sacră)
1.5 Ciclul de studii	Master
1.6 Programul de studii/Calificarea	Artă Sacră în Patrimoniul cultural

2. Date despre disciplină

2.1 Denumirea disciplinei	<i>Metodologii tehnologice tradiționale în arta sacră din patrimoniul cultural</i>						
2.2 Titularul activităților de curs	Conf. Dr. Dominte Georgeta Merișor						
2.3 Titularul activităților de seminar	Conf. Dr. Dominte Georgeta Merișor						
2.4 Anul de studiu	II	2.5 Semestrul	1	2.6 Tipul de evaluare	E	2.7 Regimul disciplinei	OB

3. Timpul total estimat (ore pe semestru al activităților didactice)

3.1 Număr de ore pe săptămână	4	din care: 3.2 curs	1	3.3 seminar/laborator	3
3.4 Total ore din planul de învățământ	56	din care: 3.5 curs	14	3.6 seminar/laborator	42
Distribuția fondului de timp					ore
Studiul după manual, suport de curs, bibliografie și notițe					21
Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate și pe teren					14
Pregătire seminarii/laboratoare, teme, referate, portofolii și eseuri					42
Tutoriat					-
Examinări					2
Alte activități: participări și organizări expoziționale					15
3.7 Total ore studiu individual	94				
3.9 Total ore pe semestru	150				
3.10 Numărul de credite	6				

4. Precondiții (acolo unde este cazul)

4.1 de curriculum	Examen de licență. Cunoștințe despre tehnici artistice.
4.2 de competențe	Asimilarea prin școlarizare sau/și la modul liber de cunoștințe artistice –plastice. Noțiuni de bază pentru tehnici picturale și grafice

5. Condiții (acolo unde este cazul)

5.1. de desfășurare a cursului	Sală de curs dotată tehnic corespunzător (pentru prezentări de informații și imagini etc.)
5.2. de desfășurare a seminarului/laboratorului	Sală de lucrări cu dotări tehnice adecvate activităților artistice plastice; mobilier corespunzător, materiale și ustensile de lucru etc.

6. Competențele specifice acumulate

Competențe profesionale	<p>C1. Proiectarea și realizarea cadrului general specific de documentare, informare și cercetare tehnică în context artistic plastic: culegerea, prelucrarea și analiza datelor care se vor regăsi în aplicațiile practice ale procesului de cercetare a tehnicilor folosite în opere originale din arta eclezială</p> <p>C2. Înțelegerea și utilizarea elementelor și procedurilor tehnice de elaborare a unor lucrări artistice contemporane prin studierea tehnicilor și tehnologiilor vechi, folosite la realizarea operelor de artă autohtone.</p> <p>C3. Identificarea, analiza și descrierea factorilor de compatibilitate între materialele incluse în operă, pentru a se conferi acestora o rezistență mai îndelungată.</p> <p>C4. Înțelegerea excluderii unor materiale și tehnici noi, incompatibile cu tehnicile vechi și tradiționale medievale.</p> <p>C5. Soluționarea unor problemelor tehnice și tehnologice de aplicare în contemporaneitate a metodologiilor tradiționale.</p> <p>C6. Consiliere profesională și de raportare/racordare socială pe direcția lucrului efectiv cu metodologii tradiționale.</p>
Competențe transversale	<p>CT1. Deprinderea strategiilor de muncă riguroasă, eficientă și responsabilă, într-un cadru complex, sumă a unor îndrumări dinspre domenii cu diferențieri conceptuale și procedurale (religie, artă, știință).</p> <p>CT2. Asimilarea tehnicilor de relaționare în grup, dezvoltarea capacităților empatice de comunicare interpersonală și asumarea rolurilor specifice în desfășurarea activităților artistice, în echipă.</p> <p>CT3. Informarea și cunoașterea continuă prin intermediul metodelor și tehnicilor adecvate de învățare în domeniul artistic; conștientizarea motivațiilor extrinseci și intrinseci ale învățării continue.</p>

7. Obiectivele disciplinei (reieșind din grila competențelor specifice acumulate)

7.1 Obiectivul general al disciplinei	<ul style="list-style-type: none"> - Cunoașterea și înțelegerea conceptelor de bază referitoare la identificarea și compatibilitatea materialelor și tehnicilor folosite. - Dezvoltarea abilităților de a se aplica și corela în mod corect cunoștințele acumulate pentru rezolvarea diferitelor probleme legate de tehnicile vechi și tradiționale.
7.2 Obiectivele specifice	<ul style="list-style-type: none"> - Capabilitatea de a se descrie și utiliza creativ materialele constitutive și tehnicile folosite în realizările artistice religioase. - Cunoașterea caracteristicilor tehnicilor din arta medievală eclezială.

8. Conținuturi

8. 1 Curs	Metode de predare	Observații
<p>Cursul urmărește însușirea unor cunoștințelor fundamentale privind tehnicile tradiționale ale picturii, în spiritul artei ecleziale.</p> <p>1-2. Despre evoluția sau dezvoltarea tehnicilor picturale tradiționale :</p> <p>1.Aspecte generale asupra tehnicilor tradiționale.-1 oră</p> <p>2.Tehnici diverse tradiționale; evoluția acestora în decursul istoriei.- 1 oră</p> <p>3. Tehnologii tradiționale autohtone pentru grafica eclezială, icoana mobilă și iconostasul cu sculptură policromă și pe zid: Suporturile folosite și tehnica pregătirii acestora pentru picturi ecleziale mobile sau fixe (miniaturi, icoane, elemente de mobilier pictat și picturi murale) - 4 ore</p>	<p>Prelegerea participativă, dezbateră, problematizarea, expunerea interactivă, exemplificarea, în cadrul facultății și al unor obiective culturale (așezăminte de cult, șantiere bisericesti, ateliere cu profil artistic, muzee, expoziții, colecții și laboratoare, centre de cultură - de stat și particulare). (în funcție de scenariul epidemiologic se pot face și cursuri online)</p>	<p>Prezentări în raport cu diverse materiale informative și obiective culturale, artistice, religioase. Documentații diverse, teoretice și imagistice.</p>

<p>4-5. Studiul comparativ al tehnicilor pe suport mobil (suport papetar, lemn, sticlă, panou mural, etc.) :</p> <p>4. Expunerea primelor etape de punere în operă a desenului; modalități tehnice de fixare a desenului pe diferite suporturi în vederea aplicării successive a straturilor de culoare- 4 ore</p> <p>5. Metodologia aplicării în diferite tehnici tradiționale a straturilor succesive de culoare pe suporturi mobile sau/și fixe, în tehnica a secco sau/și fresco – 4 ore</p>		
---	--	--

Bibliografie- Referințe principale:

Ana Andreescu, *Arta cărții (Cartea românească în secolele XVI-XVII)*, Ed. INTEGRAL, București, 1997; Mănescu, Mihai, *Tehnici de figurare în gravură*, Ed. Tehnică, București, 2002; Monahia Iuliana, *Truda iconarului*, Ed. Sophia, București. 2001; Dionisie din Furna, , *Erminia picturii bizantine*, Ed. Sophia, București, 2000; C. Baraschi, *Tratat de sculptură*, vol. I, II, Ed. Meridiane, Buc., 1962 ; A. Goncearov, *Arta graficii*, Ed. Meridiane, 1963 ; Marc Havel, *Tehnica tabloului*, Ed. Meridiane, București, 1980; Filatov, *Tratatul de pictură* ; Mihail Mihalcu, *Valori medievale românești*, Ed. Sport-Turism, București, 1984; Mihail Mihalcu, *Din tainele iconarilor români de altădată*, Ed. Eikon, Cluj-Napoca, 2009; C. Săndulescu- Verna, *Materiale și tehnica picturii*, Ed. Marineasa, Timișoara, 2000; D. V. Thompson jr. , *Practica picturii în tempera*, Ed. Sophia, București, 2004; Cennino Cennini, *Tratatul de pictură*, Ed. Meridiane, București, 1977 ; Thompson jr., Daniel V. , *Materiale și tehnici de pictură în Evul Mediu*, Ed. Sophia, București, 2006; Lăzărescu L, *Pictura în ulei*, Ed. Signal Plus, Deva 1996; Mora P..., *Conservarea picturilor murale*, Ed. Meridiane, București, 1986; ****Dicționar de artă (Forme, tehnici, stiluri artistice)*, Ed. Meridiane, 1995; Popescu-Vâlcea, G., *Miniatura Românească*, Ed. Meridiane, București, 1981; Sava, Valentin, *Tehnicile artistice, între tradiție și modernitate*, Ed. Artis, Iași; Stoiciu, Florin, *Tehnici și maniere în gravură*, Ed. Polirom, Iași, 2010; *Programul iconografic al Bisericii Ortodoxe, Îndrumar pentru zugravii de biserică*, București 1979; Todor Mitrovic, *Carte de pictură. Bazele iconografiei*, Ed. Bizantină, București, 2015; **Referințe suplimentare:** Modele iconografice creștine, îndeosebi de tradiție bizantină; Cărți și albume diverse despre arta religioasă, preponderent creștină .

8. 2 Seminar/laborator	Metode de predare	Observații
<p>Tematica lucrărilor practice urmărește aprofundarea unor cunoștințe tehnologice și dezvoltarea abilităților aplicative, acumulări cu ajutorul cărora masteranzii se perfecționează profesional în sensul prezervării și/sau creației plastice de bunuri artistice creștine.</p> <p>1-2. Documentare tehnică, alternativă, în galerii muzeale și în lăcașuri de cult. Lucrări practice/ teoretice, opționale :</p> <p>1. Noțiuni de protecția muncii. Prezentarea sălilor de lucrări și a dotărilor necesare realizărilor practice – 3 ore</p> <p>2. Identificări și preparări ale diferitelor tipuri de suport folosite ca materiale de bază (suporturi) pentru miniaturi, icoane și picturi murale, etc. – 9 ore</p>	<p>Metode didactice expozitive și aplicative, frontale și individuale, bazate pe: expuneri, problematizări, conversații, demonstrații , exerciții s.a.</p> <p>(în funcție de scenariul epidemiologic se pot face și seminarii online)</p>	<p>Activități de documentare diversificată (în ateliere, în obiective de patrimoniu/muzee/așezămintele de cult, în galerii de artă, colecții, biblioteci s.a.).</p>

<p>3 - 4. Metodologii ale tehnicilor acuarelă, guașă, tempera, ulei, mozaic, etc., aplicate diferențiat și opțional pe suporturi diverse: hârtie, carton, lemn, sticlă, metal, pânză, gresie, piatră, etc. Metode de identificare, selectare și folosire, pe materialele suport, a celor ajutoare pentru realizarea, cu subiecte iconografice opționale (din prima parte a anului bisericesc) de 3-4 lucrări - miniaturi și picturi mobile sau/și fixe. (La alegere, referate cu problematice tehnice). - 30 ore.</p>	<p>Metode didactice expoizitive și aplicative, frontale și individuale, bazate pe: expuneri, problematizări, conversații, demonstrații , exerciții s.a. (în funcție de scenariul epidemiologic se pot face și seminarii online)</p>	<p>Activități de documentare diversificată (în ateliere, în obiective de patrimoniu/muzee/așezămintele de cult, în galerii de artă, colecții, biblioteci s.a.).</p>
<p>Bibliografie: Ana Andreescu, <i>Arta cărții (Cartea românească în secolele XVI-XVII)</i>, Ed. INTEGRAL, București, 1997; Mănescu, Mihai, <i>Tehnici de figurare în gravură</i>, Ed. Tehnică, București, 2002; Monahia Iuliana, <i>Truda iconarului</i>, Ed. Sophia, București, 2001; Dionisie din Furna, <i>Erminia picturii bizantine</i>, Ed. Sophia, București, 2000; C. Baraschi, <i>Tratat de sculptură</i>, vol. I, II, Ed. Meridiane, Buc., 1962; A. Goncharov, <i>Arta graficii</i>, Ed. Meridiane, 1963; Marc Havel, <i>Tehnica tabloului</i>, Ed. Meridiane, București, 1980; Filatov, <i>Tratatul de pictură</i>; Mihail Mihalcu, <i>Valori medievale românești</i>, Ed. Sport-Turism, București, 1984; Mihail Mihalcu, <i>Din tainele iconarilor români de altădată</i>, Ed. Eikon, Cluj-Napoca, 2009; C. Săndulescu- Verna, <i>Materiale și tehnica picturii</i>, Ed. Marineasa, Timișoara, 2000; D. V. Thompson jr. , <i>Practica picturii în tempera</i>, Ed. Sophia, București, 2004; Cennino Cennini, <i>Tratatul de pictură</i>, Ed. Meridiane, București, 1977; Thompson jr., Daniel V. , <i>Materiale și tehnici de pictură în Evul Mediu</i>, Ed. Sophia, București, 2006; Lăzărescu L, <i>Pictura în ulei</i>, Ed. Signal Plus, Deva 1996; Mora P..., <i>Conservarea picturilor murale</i>, Ed. Meridiane, București, 1986; ***<i>Dicționar de artă (Forme, tehnici, stiluri artistice)</i>, Ed. Meridiane, 1995; Popescu-Vâlcea, G., <i>Miniatura Românească</i>, Ed. Meridiane, București, 1981; Sava, Valentin, <i>Tehnicile artistice, între tradiție și modernitate</i>, Ed. Artis, Iași; Stoiciu, Florin, <i>Tehnici și maniere în gravură</i>, Ed. Polirom, Iași, 2010; <i>Programul iconografic al Bisericii Ortodoxe, Îndrumar pentru zugravii de biserică</i>, București 1979; Todor Mitrovic, <i>Carte de pictură. Bazele iconografiei</i>, Ed. Bizantină, București, 2015; Modele iconografice creștine, îndeosebi de tradiție bizantină; Cărți și albume diverse despre arta religioasă, preponderent creștină .</p>		

9. Coroborarea conținuturilor disciplinei cu așteptările reprezentanților comunității epistemice, asociațiilor profesionale și angajatori reprezentativi din domeniul aferent programului

Conținutul disciplinei este în concordanță cu ceea ce se face în alte centre universitare din țară și din străinătate.

Pentru o mai bună adaptare la cerințele pieței muncii a conținutului disciplinei au avut loc și se realizează în continuare

întâlniri cu reprezentanți ai deținătorilor obiectivelor de patrimoniu din mediul eclezial și laic.

10. Evaluare

Tip activitate	10.1 Criterii de evaluare	10.2 Metode de evaluare	10.3 Pondere din nota finală
10.4 Curs	- corectitudinea și completitudinea cunoștințelor; coerența logică; gradul de asimilare a limbajului de	-(Opțional) Evaluare scrisă/ practică parțială -Evaluare scrisă/ practică	50%
10.5 Seminar/laborator	- capacitatea de a opera cu cunoștințele asimilate prin punerea lor în practică ; - criteriile ce vizează aspectele atitudinale: conștiinciozitatea,	- Lucrări scrise/ practice curente: teme, proiecte.	50%
		Medie finală	50%+50%=100%
10.6 Standard minim de performanță			
Frecvența receptivă și activă (min. 90 %) la orele de curs și lucrări. Cunoașterea elementelor fundamentale de teorie și a constituenților tehnici ai operelor de artă creștină.			

Data completării

25.09.2020

Semnătura titular de curs și de seminar

Conf. Dr. Dominte Georgeta Merișor

Data avizării în Departament

01.10.2020

Semnătura Director Departament

Conf.univ.dr. Iulian Constantin DAMIAN